BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

(2021 - 2022) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Etimoloji I	TDE433	7	3 + 0	4,0	Seçmeli

Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (yüz yüze)
Amaç	Genel köken biliminin kural ve yöntemleri üzerine bilgi edinmek, yapılan etimolojileri anlayıp değerlendirebilmek ve böylece Türk dilinin tarihi dönemlerden günümüze kadarki ses ve biçim bilimini daha iyi anlamak.
Ders İçeriği	Etimolojinin genel kavramı ve kurallar; Türkçenin ve diğer Türk dillerinin kökenbilimleri ve sözlükleri,Türkçe üzerindeki etimolojik çalışmalar.
Ders Kaynakları	Marcel Erdal, Old Turkic Word Formation: A Functional Approach to the Lexicon. c. I -II. Wiesbaden 1991., Claus Schönig, Modern Türk Dillerinin Eş Zamanlı Tasnifi ve Tarihsel Yönleri. Çev. İsa Sarı. Dil Araştırmaları, Sayı: 12, 2013: 221-257., Tuncery Gülensoy: Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Kökenbilgisi Sözlüğü, I: A-N. Türk Dl Kurumu Yay. Ankara, 2007., S. G. Clauson, Altayca Teorisinin Leksikoistatistiksel Bir Değerlendirmesi, Çev. İsmail Ulutaş. Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies. Cilt: V, S. 2, , İzmir 2005, s. 311-323., Andreas Tietze, Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugati Cilt 1 (A-E) İstanbul 2002, Cilt 2 2009., Talat Tekin, Makaleler 3: Çağdaş Türk Dilleri. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara, 2013, Talat Tekin, Tarih Boyunca Türkçenin Yazımı. Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi 19. Ankara, 1997., Mehmet Ölmez, "Etimoloji Sözlükleri", Kebikeç, sayı 6, 1998: 175-183., Ali Akar, Türk Dili Tarihi.Ötüken Yay. İstanbul, 2017., Nadelyayev, V. M., D. M. Nasilov, E. R.Tenişev, A.M. Şçerbak. Drevnetyurkskiy slovar'. Leningrad 1969., Gerard Clauson, An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish, Oxford: Clarendon Press 1972., Talat Tekin, Makaleler 1: Altayistik. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara, 2013., Talat Tekin, Makaleler 2: Tarihi Türk Yazı illeri. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara, 2013., Martti, Räsänen, Versuch eines Etymologischen Wörterbuchs der Türksprachen. Helsinki 1969., Marek Stachowski, Etimoloji.Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay. Ankara, 2011.

Hafta	Konu
1	Etimolojinin kavram ve özellikleri
2	Halk Etimolojisi
3	Ödünç Sözcükler ve Ödünç Sözcükleri Ayrıt Etme Ölçütleri
4	Ödünç Sözcükleri Uyarlama Çeşitleri
5	Türkçedeki En Eski Ödünç Sözcükler
6	Altay Dilleri Kuramı
7	Türk Dilinin Tarihi Dönemleri
8	Ara Sınav/Etimoloji yazıları üzerinde durma, etimolojik makale yazma kriterleri hakkında bilgi verme
9	Türkçenin Etimolojik Sözlükleri
10	Türklerin Tarih Boyunca Kullandıkları alfabeler
11	Türk Dillerinin Sınıflandırılması
12	Türkçenin Gelişiminde Dil Reformu
13	Zaman Derinliği ve Kökenbilimsel Sözlükler
14	Etimolojileri Değerlendirme Kuralları

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, durumları işleme, soru geliştirme, yorumlama, sunum	Sözlü	2	4
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, eleştirel düşünme, soru geliştirme, yönetsel beceriler, takım çalışması	Grup Çalışması	4	4
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	3	1
Ara Sınav 1		10	1
Final		14	1
Ödev (Sunum)		7	1
	Ders İş Yükü:	100	
	AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):	3,92	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşıma/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Etimoloji kavramı ve genel kurallarını hakıında bilgi sabibi olma; Bilimsel Etimoloji ile Halk etimolojisi arasındaki farkları kavramak;	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türkçedeki ödünç sözleri ayrıt etme; ödünç sözcüklerin dilimize nasıl uyarlanacağını anlama.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türkçedeki en eski ödünç kelimeleri öğrenme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türkçenin Etimoloji Sözlüklerini Tanıma.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altay Dilleri Kuramı; Türk dillerinin tasnifi hakkında bilgi edinmek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/233078